

STAD MECHELEN
Gemeenteraad – Uittreksel uit de notulen
Vergadering van 30 september 2019 - Openbare zitting

Aanwezig: Fabienne Blavier, voorzitter
Patrick Princen, burgemeester wd.
Greet Geypen, Marina De Bie, Koen Anciaux, Björn Siffer, Abdrahman Labsir, Alexander Vandersmissen, Gabriella De Francesco, schepenen
Frank Creyelman, Marc Hendrickx, Stefaan Deleus, Catherine François, Karel Geys, Hamid Riffi, Kristof Calvo, Tom Kestens, Zineb El Boussaadani, Farid Bènnasser, Jan Verbergt, Tine Van den Brande, Anne Delvoye, Ingrid Kluppels, Bert Delanoeijs, Vicky Vanmarcke, Pia Indigne, Klaas Delrue, Arthur Orlans, Faysal El Morabet, Mats Walschaers, Charles Leclef, Rina Rabau, Maxine Willemsen, Elisabet Okmen, Dirk Tuypens, Yves Selleslagh, Kenzo Van den Bosch, Thijs Verbeurgt, Zohra Hadnan, gemeenteraadsleden
Erik Laga, algemeen directeur

16. DUURZAME ONTWIKKELING. Goedkeuring 'Verklaring initiatief Trustone voor lokale besturen inzake duurzame aankoop natuursteen'.

De beslissing wordt genomen met eenparigheid van stemmen.

Motivering

Voorgeschiedenis

- Gemeenteraad van 26 mei 2015: BESTUUR. Voorstel inzake ethische clausule en opvolging bij openbare aanbesteding.
- 11 juni 2016: Opstart werkgroep ethisch aanbesteden
- College van 22 april 2016: Leveren veiligheidsbenodigdheden en persoonlijke beschermingsmiddelen. Gunning bestek 2015-OO-911.
- College van 25 maart 2019: Leveren eerlijk geproduceerde veiligheidsbenodigdheden, veiligheidsschoenen en persoonlijke beschermingsmiddelen. Gunning van bestek 2018-OO-UITV-387. Opdracht tot uitwerken richtlijnen voor het genuanceerder beoordelen aspect duurzaamheid.
- Mail van VVSG van 16 juli 2019: Oproep: engageert uw bestuur zich voor een duurzame inkoop van natuursteen?
- College van 26 augustus 2019 (punt 26) : Ethisch aanbesteden. Duurzaam aankopen van natuursteen: engagement van Mechelen en doorverwijzing naar gemeenteraad.

Feiten en argumentatie

- Sinds 2015 werkt de stad rond ethisch aanbesteden. Binnen deze werkgroep werd enerzijds ingezet op het onderzoeken welke productgroepen extra gevoelig zijn voor slechte arbeidsomstandigheden. Uit dit onderzoek bleek dat werkkledij, ICT materialen en natuursteen extra gevoelig zijn. Anderzijds werd er onderzocht op welke wijze ethisch en duurzaam aanbesteden kan verankerd worden in overheidsopdrachten.
- In 2016 en 2019 publiceerde de stad een bestek rond de aankoop van eerlijke werkkledij. In deze bestekken werd in samenwerking met het departement Werk en Sociale Economie van de Vlaamse overheid een engagementsverklaring gevraagd van de indieners. Er is ook een procedure voor opvolging van de gevraagde engagementen voorzien.
- In het kader van de werkgroep ethisch aanbesteden volgde de dienst Mondiaal Beleid het traject "Pilotprojecten IMVO natuursteen" op van de Nederlandse Sociaal Economische raad op in 2017 en 2018 reactief op.
- Op 13 mei 2019 hebben de Vlaamse Overheid en de bedrijven uit de natuursteensector een overeenkomst ondertekend waarbij ze zich engageren voor een meer duurzame en verantwoordelijke productie en inkoop van natuursteen, het TruStone Initiatief. Hiermee

willen ze problemen zoals kinderarbeid, gedwongen arbeid, gebrek aan vakbondsvrijheid en veiligheid en gezondheid in de keten aanpakken, maw schrijnende arbeidsomstandigheden.

- Lokale besturen zijn een belangrijke consument van natuursteen; natuursteen wordt gebruikt voor de aanleg van dorpspleinen, bestrating en gevels van bepaalde gebouwen. Lokale besturen kunnen dus via hun overheidsopdrachten, de markt van duurzame natuursteen mee sturen en veranderen.
- Daarom roept de VVSG de lokale besturen op om het Trustone initiatief mee te ondertekenen, en de clausules op te nemen in eventuele bestekken die de leverancier verantwoordelijk stelt om zijn keten inzichtelijk te maken en mogelijke wantoestanden aan de te pakken. In bijlage 1 zijn de clausules opgesomd. In bijlage 2 zit de engagementsverklaring voor lokale besturen om zich aan te sluiten het Trustone initiatief.
- Een engagement vergt dat de clausules opgenomen worden in de overheidsbestekken, maar ook dat deze kunnen gecontroleerd / afgedwongen worden. Voor de controle van de due diligence verplichtingen van de aangesloten bedrijven, kunnen lokale besturen terecht bij het secretariaat van het TruStone initiatief. De aanbestedende overheid betaalt hiervoor 50% van de kosten voor de externe expertise, terwijl de overige 50% wordt gedekt door het secretariaat van het Trustone initiatief zelf. Intern is de expertise nog niet voor handen om de controle zelf uit te voeren.

Financiële gevolgen

- Er zijn geen directe kosten verbonden aan de deelname aan het Trustone initiatief.
- De financiële consequenties van het eventueel inroepen van externe expertise ter controle van de in de bestekken opgenomen clausules kunnen op dit moment niet worden voorgelegd, gezien de grootteorde van de op til staande aankopen van natuursteen op dit moment niet gekend zijn.

Besluit:

Artikel 1

De gemeenteraad hecht goedkeuring aan de 'Verklaring initiatief Trustone voor lokale besturen inzake duurzame aankoop natuursteen'.
(bijlage)

Artikel 2

De gemeenteraad neemt er kennis van dat de dienst Overheidsopdrachten de clausules in elke overheidsopdracht die wordt uitgeschreven waarbij natuursteen wordt aangekocht zal opnemen.

Namens de gemeenteraad:

De algemeen directeur
(get.) Erik Laga

De voorzitter
(get.) Fabienne Blavier

Voor eensluidend uittreksel:
NAMENS DE GEMEENTERAAD:

Bij verordening:

Erik Laga
algemeen directeur

Mechelen, 3 oktober 2019

Fabienne Blavier
voorzitter